

KAJ JE SLINAVKA IN PARKLJEVKA

Slinavka in parkljevka (SIP) je zelo nalezljiva virusna bolezen goveda, bivolov, prašičev, koz, ovac in drugih parkljarjev.

Obstaja več serotipov virusa SIP (A, O, C, SAT1, SAT2, SAT3 in Asia1).

SIP je bolezen kategorije A, za katero je obvezna takojšnja prijava ter izvajanje ukrepov za njeno izkoreninjenje. Ob pojavu SIP je prvi ukrep pokončanje vseh dovzetnih živali v okuženem obratu.

Pojav SIP ima resne gospodarske posledice za prizadete države in močno vpliva na živinorejo ter ovira trgovino z živalmi in živalskimi proizvodi.

KAKO JO PREPOZNATI

Bolezen spremljajo izrazito slinjenje, šepavost, povišana temperatura, neješčnost, zmanjšana mlečnost, abortusi.

Pojav kliničnih znakov je odvisen od starosti in vrste okuženih živali ter serotipa virusa. Čas od okužbe do pojava kliničnih znakov je od dva do štirinajst dni.

Značilne so spremembe v ustih, na smrčku / rilcu, koži nad svitkovim robom ter na seskih. Najprej se pojavijo mehurčki, ki se lahko združujejo in zelo hitro počijo. Na tem mestu ostanejo afte (erozije in razjede). Okoli sedmega dne po nastanku se večina sprememb začne celiti.

Spremljajte zdravstveno stanje svojih živali in vsako spremembo takoj javite svojemu veterinarju.

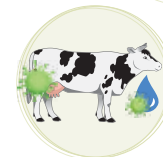
KAKO SE PRENAŠA

Z neposrednim stikom z okuženimi domačimi ali divjimi živalmi.

Preko okužene obutve, obleke, vozil in opreme.

Z izdihanim zrakom, slino, iztrebki in urinom, mlekom in semenom (do 4 dni pred pojavom kliničnih znakov).

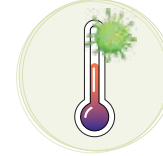
Z okuženimi živalskimi proizvodi.

Virus se lahko več dni ali tednov ohrani v organskih snoveh.

Možen je tudi prenos po zraku (veter).

Virus lahko ostane v okuženi krmi in okolju aktiven do enega meseca, odvisno od temperature in pH vrednosti.

Okuženi so lahko tudi seno, krma, nastilj ali voda.

KAKO PREPREČITI VNOS SIP V REJO

Zavarujte obrat pred nepooblaščenim dostopom oseb ali živali v objekte z živalmi ali vozil v obrat.

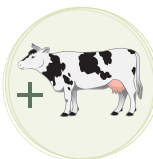
Obvezna je uporaba zaščitne obleke in obutve za vse, ki vstopajo na območje objektov za rejo živali.

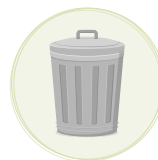
Vstop drugih oseb v objekte, kjer so nastanjene živali, in v izpuste samo z vašim dovoljenjem ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov.

Živali nabavljajte samo iz obratov s preverjenim zdravstvenim stanjem.

Izolirajte (karantena) novonabavljene živali.

Zagotovite ustrezno odstranjevanje gnoja, stelje in poginulih živali.

KAJ NAREDITI, ČE POSUMITE NA SIP

1

Takoj pokličite svojega veterinarja!

2

Če je le mogoče, ločite bolne živali od zdravih.

3

Preprečite dostop drugim živalim do sumljivih živali, gnoja, nastilja, uporabljene stelje, krme in drugih morebitno okuženih predmetov.

4

Dosledno izvajajte biovarnostne ukrepe, da preprečite tveganje za širjenje bolezni.

5

Ne premikajte živali iz, v ali znotraj objektov.

6

Veterinarju zagotovite vse pomembne informacije o dogajanju v reji.

7

Dosledno upoštevajte navodila in izvajajte ukrepe za nadzor bolezni, ki vam jih odredi veterinar.

Več informacij najdete na spletni strani <https://www.gov.si/teme/slinavka-in-parkljevka/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

SLINAVKA IN PARKLJEVKA

Avtor: Jurij Mikuletič, dr. vet. med.